

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ургамал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн хураангуй тайлан

Аудитын код: ЗАА-2024/147/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай хот 2024 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: Bat-undraaD@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Х.Болдбаатар Утас: 99105506 Цахим хаяг: BoldbaatarKh@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор: Г.Баасанжаргал Утас: 99032514 Цахим хаяг: BaasanjargalG@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс:7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

2024.02.19 № 53
танай _____ -ны № _____ -т

УРГАМАЛ СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА М.ӨСӨХБАЯР-Т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ургамал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Ургамал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Ургамал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлангийн уялдааг 268,000 төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн, нийгмийн даатгалын тайланд цалин хөлсийг 237,460 төгрөгөөр илүү тайлагнасан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаас төвлөрүүлэх шилжүүлгийг цэвэрлээгүй 15,741,825.48 төгрөгийн алдааг залруулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Ургамал сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд дүгнэлт өгөх аудитаар Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс "Залуучуудын SDY-cup" спортын наадамд оролцогчдын халаалтын хувцас, хоол, байр, шатахуунд 4,000,200 төгрөгийн, сум, орон нутгийг сурталчлан таниулах, сургалт сурталчилгаа явуулах зорилготой 3,500,000 төгрөгийн шатахууны зардал гарган Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хот руу явсан ажлын тайлан байхгүй, үр дүн гараагүй, сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас шийдвэр гаргасан

ажлын хэрэгжилтийг хангахаар 1,000,000 төгрөгийн шатахуун олгож, үрэлгэн зардал гаргасан зэрэг нийт 8,500,200 төгрөгийн зөрчил илэрсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Ургамал сумын Засаг даргын Тамгын газарт сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдсэн 29,900,000 төгрөгийн Баян-Улаан багийн байр, 39,100,000 төгрөгийн дуф машин, 15,000,000 төгрөгийн Хульж багийн хадлангийн хайс, 19,885,800 төгрөгийн мал нядалгааны байрны худаг зэргийг бусад үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	31,309,334.48	34,567,414.48
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	31,309,334.48	34,567,414.48
35400	Хангамжийн материал	31,309,334.48	34,567,414.48
35410	Бичиг хэргийн материал	2,299,205.00	3,540,945.00
35420	Аж ахуйн материал	25,492,329.48	25,611,379.48
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,290,000.00	558,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	35,700.00	2,319,990.00
35450	Барилгын засварын материал	2,192,100.00	2,537,100.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,668,068,334.79	1,731,523,838.49
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,668,068,334.79	1,731,523,838.49
39100	Газар	0	0
39200	Биет хөрөнгө	1,664,407,834.79	1,728,193,338.49
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,028,225,484.00	2,058,125,484.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-525,462,145.38	-600,385,103.94
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	100,959,800.00	154,059,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-81,424,952.16	-87,078,847.44
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	282,164,792.66	285,621,393.66
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-204,406,685.75	-214,627,503.11
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,378,367.20	18,043,468.20
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,814,672.45	-15,616,697.89
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	124,346,250.15	189,648,239.15
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-65,047,103.48	-67,085,594.14
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	0	0
39217	Ном	1,488,700.00	7,488,700.00
39300	Биет бус хөрөнгө	3,660,500.00	3,330,500.00
39301	Программ хангамж	2,802,000.00	2,802,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,839,500.00	-2,169,500.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,698,000.00	2,698,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,699,377,669.27	1,766,091,252.97
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	46,479,778.00	3,955,850.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	46,479,778.00	3,955,850.00
41300	Өглөг	46,479,778.00	3,955,850.00
41360	Бусад өглөг	46,479,778.00	3,955,850.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	42,879,778.00	3,955,850.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	3,600,000.00	0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,652,897,891.27	1,762,135,402.97
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,652,897,891.27	1,762,135,402.97
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	359,126,865.33	359,126,865.33
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	359,126,865.33	359,126,865.33
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,107,819,758.05	1,219,313,568.75
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-326,329,798.53	1,110,076,057.05
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,434,149,556.58	109,237,511.70
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	0	0
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	185,951,267.89	183,694,968.89
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,699,377,669.27	1,766,091,252.97

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,976,987,464.42	165,164,226.70
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,548,185,005.42	162,825,369.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,548,185,005.42	162,825,369.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0	3,145,379.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	3,145,379.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,548,185,005.42	159,679,990.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	428,802,459.00	2,338,857.70
131009	Хаагдсан данс	0	0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	60,685,359.00	2,338,857.70
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	60,685,359.00	2,338,857.70
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	368,117,100.00	0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	368,117,100.00	0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	542,837,907.84	595,080,948.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	542,837,907.84	595,080,948.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	506,267,365.84	594,857,889.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	213,941,088.00	329,872,618.56
210101	Үндсэн цалин	213,203,647.00	223,936,265.56
210102	Нэмэгдэл	0	69,922,395.00
210104	Урамшуулал	0	36,013,958.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	737,441.00	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,818,175.38	40,120,126.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,446,497.73	26,840,390.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,143,312.90	3,323,404.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,714,650.31	2,971,789.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	410,337.47	629,801.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,103,376.97	6,354,740.58
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	84,968,426.00	68,871,510.96
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,878,648.00	6,138,626.61
210302	Түлш, халаалт	80,089,778.00	62,732,884.35
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,406,294.50	33,958,294.70
210401	Бичиг хэрэг	1,556,820.00	2,218,457.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,449,274.50	27,199,517.70
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,278,500.00	2,286,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,121,700.00	2,040,820.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	0	213,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	961,000.00	1,387,000.00
210604	Урсгал засвар	961,000.00	1,387,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,846,100.00	4,073,900.00
210701	Гадаад албан томилолт	0	0
210702	Дотоод албан томилолт	5,846,100.00	4,073,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,550,700.00	1,332,871.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,376,700.00	299,450.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	232,100.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,100.00	302,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	301,500.00	128,500.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	0	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	33,000.00	506,800.00
210807	Газрын төлбөр	138,300.00	95,821.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	125,775,581.96	115,241,568.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	41,620,550.00	19,017,082.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	84,155,031.96	96,224,486.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,570,542.00	223,059.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,640,800.00	0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,640,800.00	0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	10,929,742.00	223,059.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,678,400.00	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	251,342.00	223,059.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,434,149,556.58	-429,916,721.82
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	1,434,149,556.58	-429,916,721.82

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	434,108,661.50	560,157,236.70
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	300,000.00	0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	300,000.00	0
120009	Бусад орлого	300,000.00	0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	433,808,661.50	5,484,236.70
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	65,691,561.50	5,484,236.70
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	65,691,561.50	5,484,236.70
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	368,117,100.00	554,673,000
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	368,117,100.00	554,673,000
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	420,508,661.50	544,638,470.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	420,508,661.50	544,638,470.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	382,043,119.50	544,415,411.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	213,683,000.00	324,590,936.00
210101	Үндсэн цалин	170,113,123.00	218,766,749.00
210102	Нэмэгдэл	34,266,649.00	74,083,539.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	0
210104	Урамшуулал	9,303,228.00	31,740,648.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0	0
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	0	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,059,258.00	41,445,958.56
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,735,544.63	28,179,187.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,063,189.00	3,323,404.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,669,506.33	2,848,089.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	417,401.59	629,801.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,173,616.45	6,465,476.13
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	0	0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	41,372,900.00	113,219,938.96

210301	Гэрэл, цахилгаан	4,162,900.00	6,084,128.81
210302	Түлш, халаалт	37,210,000.00	107,135,810.15
210303	Цэвэр, бохир ус	0	0
210304	Байрны түрээс	0	0
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	0	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	13,715,300.00	19,114,776.70
210401	Бичиг хэрэг	1,226,600.00	3,460,197.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,832,650.00	13,368,079.70
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,656,050.00	2,286,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	910,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	910,000.00	1,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,676,900.00	7,673,900.00
210701	Гадаад албан томилолт	0	0
210702	Дотоод албан томилолт	2,676,900.00	7,673,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,054,361.50	3,202,341.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,845,361.50	2,472,320.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	232,100.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,100.00	302,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.00	128,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,800.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	68,000.00	203,400.00
210807	Газрын төлбөр	138,300.00	95,821.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	74,571,400.00	34,167,560.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	74,395,100.00	33,864,160.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	176,300.00	303,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	38,465,542.00	223,059.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	27,535,800.00	0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,835,800.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,700,000.00	0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	10,929,742.00	223,059.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,678,400.00	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	251,342.00	223,059.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	13,600,000.00	-539,154,233.52
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	13,600,000.00	0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	13,600,000.00	0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	13,600,000.00	0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	13,600,000.00	0
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-13,600,000.00	0
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0	-539,154,233.52

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	359,126,865.33	185,951,267.89	-325,898,998.53	219,179,134.69
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	359,126,865.33	185,951,267.89	1,107,819,758.05	1,652,897,891.27
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	359,126,865.33	185,951,267.89	-326,329,798.53	218,748,334.69
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	-430,800.00	-430,800.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	1,434,149,556.58	1,434,149,556.58
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	359,126,865.33	185,951,267.89	1,107,819,758.05	1,652,897,891.27
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	359,126,865.33	183,694,968.89	1,219,313,568.75	1,762,135,402.97
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	359,126,865.33	183,694,968.89	1,110,076,057.05	1,652,897,891.27
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	-2,256,299.00	2,256,299.00	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	109,237,511.70	109,237,511.70

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	575,048,000.00	539,154,233.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	575,048,000.00	539,154,233.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	575,048,000.00	539,154,233.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	337,043,800.00	324,590,936.00
210101	Үндсэн цалин	240,325,100.00	218,766,749.00
210102	Нэмэгдэл	96,718,700.00	74,083,539.00
210104	Урамшуулал	0	31,740,648.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	42,130,600.00	41,445,958.56
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,648,700.00	28,179,187.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,370,500.00	3,323,404.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,696,400.00	2,848,089.42
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	674,100.00	629,801.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,740,900.00	6,465,476.13
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	112,558,300.00	112,519,938.96

210301	Гэрэл, цахилгаан	4,776,900.00	5,384,128.81
210302	Түлш, халаалт	107,781,400.00	107,135,810.15
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,085,000.00	18,082,997.00
210401	Бичиг хэрэг	2,632,900.00	3,460,197.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,336,300.00	12,336,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,115,800.00	2,286,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	1,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,953,900.00	6,953,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,953,900.00	6,953,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,888,000.00	730,021.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,200,000.00	0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	560,000.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,100.00	302,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.00	128,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,800.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	203,400.00	203,400.00
210807	Газрын төлбөр	138,300.00	95,821.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	15,700.00	0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,388,400.00	33,830,482.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,085,000.00	33,527,082.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	303,400.00	303,400.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	575,048,000.00	539,154,233.52
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	530,048,000.00	539,154,233.52
320001	Орон нутгийн төсвөөс	530,048,000.00	539,154,233.52
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	45,000,000.00	0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	45,000,000.00	0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	19	19
620001	Удирдах ажилтан	8	8
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	8	8
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3
620004	Гэрээт ажилтан	0	0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	19	19
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	7	7
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5
650010	Гэрээт ажилтан	0	0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,484,236.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,484,236.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,261,177.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	700,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	700,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,031,779.70

210402	Тээвэр, шатахуун	1,031,779.70
2107	Томилолт, зочны зардал	720,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	720,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,472,320.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,472,320.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	337,078.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	337,078.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	223,059.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	223,059.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	223,059.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,484,236.70
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	5,484,236.70
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,484,236.70

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 16,247.2 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 16,247.2 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан.

Залруулсан алдаа:

Санхүүгийн тайлангийн уялдааг зөрүүтэй илэрхийлсэн 268.0 мянган төгрөг, нийгмийн даатгалын тайлангийн цалин хөлсийг 237.4 мянган төгрөгөөр илүү тусгасан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаас төвлөрүүлэх шилжүүлгийг цэвэрлээгүй 15,741.8 мянган төгрөгийн алдаа гаргасан байна. Энэ нь УСНББОУС-1, АДБОУС 200, 2000, MNS-6817-4:2020 стандартын 7.1.2.2, 7.1.3.4, 7.1.3.5 дахь заалтууд, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтөд гарсан алдааг алдаа гарсан шалтгаан, залруулах аргыг тодорхой тусгасан баримт, тайланг үндэслэн залруулах бөгөөд зөвшөөрсөн болон залруулга хийсэн албан тушаалтан гарын үсэг зурж баталгаажуулна", 15.2-д "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэж заасан, мөн Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-тай нийцэхгүй, тохиолдсон байх, үнэн зөв байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 8,500.2 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 8,500.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлсэн байна.

Төлбөрийн акт

Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгөөс морин уралдааны телевизийн бичлэг хийлгэн зориулалт бус, үр ашиггүй зардал гаргасан 1.0 сая төгрөгийн зөрчил байна.

Албан шаардлага

- Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс "Залуучуудын SDY-cup" спортын наадамд оролцсон хүмүүсийн халаалтын хувцас, хоол, байр, шатахуунд 4,000.2 мянган төгрөгийн зориулалт бус зардал гаргасан;

- Сум, орон нутгийг сурталчлан таниулах, сургалт сурталчилгаа явуулах зорилготой 3,500.0 мянган төгрөгийн шатахууны зардал гарган Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хот руу явсан ажлын тайлан байхгүй, үр дүн гараагүй;

- Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас шийдвэр гаргасан ажлын хэрэгжилтийг хангахаар 1,000.0 мянган төгрөгийн шатахуун олгож, үрэлгэн зардал гаргасан байна.

Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөх алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

Дээрх албан шаардлагын биелэлтийг 2024 оны 10 дугаар сарын 30-ны дотор Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Санхүүгийн тайлангийн уялдааг зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	268.00			1	268.00	1	268	0	0		
Нийгмийн даатгалын тайлангийн цалин хөлсийг 237.4 мянган төгрөгөөр илүү тусгасан	1	237.40			1	237.40	1	237.4				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаас төвлөрүүлэх шилжүүлгийг цэвэрлээгүй	1	15,741.80			1	15,741.80	1	15741.8				
Дүн	3	16,247.20	0	-	3	16,247.20	3	16,247.20	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль хяналтын байгууллагад шийлжүүлсэн	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо
Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс "Залуучуудын SDY-cup" спортын наадамд оролцсон хүмүүсийн халаалтын хувцас, хоол, байр, шатахуунд 4,000.2 мянган төгрөгийн зориулалт бус зардал гаргасан	1	4000.2			1	4,000.20	0	-				
Сум, орон нутгийг сурталчилан таниулах, сургалт сурталчилгаа явуулах зорилготой 3,500.0 мянган төгрөгийн шатахууны зардал гарган Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хот руу явсан ажлын тайлан байхгүй, үр дүн гараагүй	1	3,500.00			1	3,500.00	0	-				
Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас шийдвэр гаргасан ажлын хэрэгжилтийг хангахаар 1,000.0 мянган төгрөгийн шатахуун олгож, үрэлгэн зардал гаргасан	1	1,000.00			1	1,000.00	0	-				
Дүн	3	8,500.20	0	-	3.00	8,500.20	0	-	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

ХУРААНГУЙ ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х.БОЛДБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

АУДИТОР

Г.БААСАНЖАРГАЛ

2024.02.22